

Sote-tietoarkkitehtuurin ohjausryhmä

26.11.2020

SOTE-TIETOARKKITEHTUURIN OHJAUSRYHMÄN KOKOUS 23.11.2020 KLO 14.00-16.00**KOKOUKSEN JÄSENET JA LÄSNÄOLIJAT****(x = paikalla)**

Pekka Rissanen, THL, pj. x
Aleksi Yrttiaho, THL, 1. varapj.
Juha Mykkänen, THL, 2. varapj. x

Mikko Huovila, STM x
varajäsen: Riikka Vuokko

Riitta Alkula, Digi- ja
väestötietovirasto x
varajäsen: Petri Tenhunen

Saija Ylönen, Tilastokeskus
varajäsen: Essi Kaukonen

Petri Huovinen, Valvira x
varajäsen: Juha Wilen

Mika Kuivamäki, Fimea x
varajäsen: Sari Kujala

Tiina Varis, Kela tietopalvelut x
varajäsen: Kirsi Vainiemi

Mari Peltola-Nykyri, Kela Kanta-
palvelut x
varajäsen: Mikko Poutanen

Timo Hakala, HUS
Tietohallinto x
varajäsen: Tuuli Pajunen

Mari Siimar, Varsinais-Suomen
shp x
varajäsen: Arto Virkki

Kauko Hartikainen, Suomen
Kuntaliitto x
varajäsen: Anu Nemlander

Hanna Lehto, Helsingin
kaupunki, sosiaali- ja
terveysvirasto x
varajäsen: Mikko Viitanen

Minna Kälviä, Etelä-Karjalan
sosiaali- ja terveystieteiden
varajäsen: Veli-Pekka Helvola

Pirkko Kortekangas, UNA Oy x
varajäsen: Juha Rannanheimo

Heikki Onnela, Apotti Oy
varajäsen: Jyrki Soikkeli x

Elina Välikangas, DigiFinland
Oy x

Timo Kaskinen, HL7 Finland ry x
Poistui klo 15.30
varajäsen: Jari Porrasmaa

Martti Virtanen, Nordic Casemix
Centre x
varajäsen: Kristiina Kahur

Saara Hassinen, Healthtech
Finland

Tarja Kauppila, Sosiaalialan
osaamiskeskukset x
varajäsen: Petteri Heino

Johanna Seppänen, Findata x
varajäsen: Peija Haaramo x

Heidi Anttila, THL
Hyvinvointiosasto x
varajäsen: Reija Klemetti

Mikko Härkönen THL
Tietopalvelut-osasto x poistui
klo 15.00
varajäsen: Jarmo Kärki

Salla Säkkinen, THL
Tietopalvelut -osasto x
varajäsen: Satu Vuorio

Sonja Lumme, THL Järjestelmät-
osasto X

Arto Vuori, Tietopalvelut-osasto,
THL
varajäsen: Toni Suutari x

**Kutsutut ja pysyvät
asiantuntijat:**

Erja Ailio, THL
varajäsen: Niina Häkälä x

Riitta Konttinen, THL x
varajäsen: Heikki Virkkunen x

Esittelijät:

Anna Heino, THL x
Jaakko Penttinen, STM x

Koodistopalveluryhmä:

Jari Lehtonen, THL x

Muut osallistujat:

Virpi Kalliokuusi, THL x

Johanna Eerola, THL X

Taina Kuuva Gofore Oy x
kokouksen sihteeri

Sote-tietoarkkitehtuurin ohjausryhmä

26.11.2020

1. Kokouksen avaus, pj. Pekka Rissanen, THL

- Läsnaolijoiden toteaminen
- Ehdotus uusista pysyvistä asiantuntijoista
- Asialistan hyväksyminen

Keskustelu:

Puheenjohtaja ehdotti, että kokouksen sihteeri poimii osallistujat Teams-osallistujalialta ja päivittää osallistujalialtan sen mukaisesti.

Uusiksi pysyviksi jäseniksi ehdotettiin THL:stä Tietopalvelut-osastolta Aineistot ja analytiikka -yksikön päällikkö Arto Vuori sekä varajäseneksi Toni Suutari samasta yksiköstä. Apotin varajäsenen Jaakko Asplundin tilalle ehdotettiin uudeksi henkilöksi Jyrki Soikkelia.

Yhteenveto tai päätökset:

Osallistujat todettiin Teams-osallistujalialtan perusteella.

Arto Vuori, Toni Suutari ja Jyrki Soikkeli hyväksyttiin ohjausryhmän jäseniksi.

2. THL:n tilastotuotannon periaatteet, Salla Säkkinen ja Anna Heino, THL

Alustus: [20201123 THL tilastotuotannon periaatteet Säkkinen ja Heino.pdf](#)

Keskustelu:

Tilastokeskus on tilastotuotannon isäntävirasto Suomessa, ja heiltä tulevat myös THL:n tilastoinnin laatuksiteerit. Tilastokeskuksen laatuksiteerit perustuvat kansainvälisiin kriteereihin.

THL on tietoinen VM:n TiHA-hankkeesta, mutta ei ole siinä varsinaisesti mukana.

THL käyttää eri rekistereitä ja tiedonkeruumenetelmiä riippuen aineistoista. Tulevaisuus on menossa siihen suuntaan, että näitä tullaan yhdistämään. Tavoitteena on nykyistä laajemmat rekisterit terveydenhuoltoon ja sosiaalihuoltoon ja nykyistä laajempi rekistereissä tarvittavan tiedon saatavuus Kanta-palvelujen kautta.

Velvoittavien tiedonkeruiden koordinaatioryhmän yhtenä tehtävänä on edistää tietosisältöjen harmonisointia, että niissä huomioidaan ensio- ja toisiokäytön mahdollisuudet. Samoin tiekarttakuvauksissa nämä ovat keskeisiä asioita.

Kokouksessa nostettiin esille mahdollisuus tulkita väärin tilastoja, kuten jossain tapauksessa on käynyt erikoissairaanhoidon hoitoilmoitustietojen osalta. Tämä on aiheuttanut hämmennystä alueella ja ollut esillä myös lehdistössä. Tilastotietojen luotettavuus askarruttaa. Esimerkiksi Hilmo-tietoja käytetään

Sote-tietoarkkitehtuurin ohjausryhmä

26.11.2020

sote-arvioinneissa, kun seurataan eri palvelunjärjestäjien toimintaa. Tiedon laadusta vastaavat yhdessä sekä sen lähettäjä (palveluntuottaja/tietojärjestelmätoimittaja) sekä tilastojen tuottaja kuten THL.

THL:n raporttien luominen ja julkaisu vie aikaa parista päivästä pariin kuukauteen riippuen aineistosta ja datasta. THL on pyrkinyt lisäämään ennakkotietojen julkaisuja, jolloin dataa saadaan jo aikaisemmin käyttöön, mutta ennakkotietoja voidaan vielä täydentää ennen virallista julkaisua. On huomioitava, että epätäydellisten raporttien julkaisussa kasvaa tulkintaongelmien riski, mistä syystä keskeneräisen materiaalin julkaisemista on vältettävä.

Keskustelussa käsiteltiin myös tilaston ja muun tiedon rajaa. Esimerkiksi Avohilmon päivittäiset tiedot ovat tilastoja, ja esimerkiksi perusterveydenhuollosta on erilaisia tilastoraportteja.

Yhteenveto tai päätökset:

Keskustelu kirjataan tiedoksi ja huomioitavaksi jatkotyössä. Puheenjohtaja ehdotti, että tuleviin kokouksiin otetaan yhdeksi aiheeksi sote-arvioinneissa käytettävät tiedot (arviointien tietopohja).

3. Kanta-palvelujen sekä THL:n tilasto- ja rekisteritoiminnan yhteensovittamisen tiekartta, Riitta Konttinen, THL

Alustus: [20201123 Kanta-palveluiden ja THL:n tilasto- ja rekisteritoiminnan yhteensovittamisen suunnitelma 2021-2023 Konttinen.pdf](#)

Keskustelu:

Todettiin, että yhteensovittaminen on tärkeää myös alueiden erillisraportoinnin vähentämiseksi. Tällä hetkellä alueille tulee paljon erilaisia raporttipyyntöjä. Yhteensovittaminen on myös tärkeää, tiedon sisältöjen ristiriitojen minimoimiseksi ja jotta voidaan vähentää erillisten yhteen sovitettavien kehittämispolkujen määrää.

Keskustelussa nostettiin myös esille, että valvonta ja sen tietotarpeet eivät näy esityksessä ja asia olisi täydennettävä diaan nro 3.

Pidettiin hyvänä, että asiat etenevät vuosien keskustelun jälkeen ja että asia konkretisoituu myös Kelan suuntaan. Selkeät aikataulut etenemiselle ja tieto palveluntuottajille, jotta he voivat rytmittää omaa tekemistään nähtiin tarpeellisena. Tiekartta luo myös lisää läpinäkyvyyttä.

Yhteenveto tai päätökset:

Tiekartta ja sen raportti valmistuvat marraskuun lopussa. Tiekarttatyö on saatettu ohjausryhmälle tiedoksi.

4. Kanta-palvelujen kehittämispolut ja tiekartta, Jaakko Penttinen, STM

Alustus: [20201123 STM Kanta-palvelujen kehittämispolut ja tiekartta Penttinen.pdf](#)

Keskustelu:

Sote-tietoarkkitehtuurin ohjausryhmä

26.11.2020

Todettiin havaintona, että alustuksessa esitetty kysely ja sen tulokset keskittyivät Kanta-tietojen tuottamiseen ja hyödyntämiseen. Kysymyksiä ei ole aseteltu toisiokäytön näkökulmasta.

Findatan näkökulmasta Kanta-palvelut ja rekisteri- sekä muu toisiokäyttö lähestyvät toisiaan. Tavoitetila on, että kun ensisijaisen käytön tiedon rakenteisuus ja määrä kasvaa, se olisi käytettävissä myös Findatan asiakkaiden tarpeisiin. Kanta-palvelujen luvittaminen toisiokäyttöön alkaa vuoden vaihteessa. Findata ja Kela ovat tehneet tiivistä yhteistyötä ja selvittäneet, mitä tietoja Kannasta on saatavilla. Epäselvää vielä on, kuinka järjestetään toisilain mukainen neuvontapalvelu asiakkaille.

Tiekartan aikataulu sisältää monia aiheita, joihin löytyy jo kansalliset määrittelyt. Myös aikatauluttamattomissa asioissa on runsaasti tärkeitä sisältöjä. Ohjausryhmän jäseniä pyydettiin nostamaan esiin, mikäli haluavat tuleviin kokouksiin tarkemmin käsiteltäväksi tiekartassa näkyvien sisältöjen aiheita.

Esityksestä nostettiin esille, että tässä olisi hyvä huomioida myös Soteri-rekisterin kehittäminen ja käyttöönotto vuosina 2022-2023, jolla on vaikutuksia Kantaan. STM ottaa ehdotuksen huomioon.

Esiin nostettiin, että eri hankkeissa pyritään hyödyntämään entistä enemmän Kanta-palveluissa olevia tietoja tilastoinnin ja muun toisiokäytön pohjana. Keskeistä on myös määritellä yhtenäisesti yli eri hankkeiden asiakkaiden ja tuottajien näkökulmasta olennaiset ilmiöt ja tapahtumat, jota on valmisteltu aiemmin mm. palvelutapahtumien uudistamiseen liittyen.

Vastauksena todettiin, että eri tietosisältöjen käyttöönottoaikatauluja on tarkennettu ja tarkennetaan jatkossakin tiekartan kautta. Hoitoilmoitus- ja kiireellisyysaiheita sekä näihin liittyvää harmonisointia edistetään mm. Valtava-hankkeessa, jota esiteltiin edellisessä kokouksessa. Erityisiä tarkennuksia vaativista aiheista on käynnissä kaksi konseptointia ja esimerkiksi lääkehoidon tiedonhallinnan kehittäminen etenee jo myös Kelan kehitystyössä. Tapahtumiin ja kontakteihin sekä hoidon jatkumoon liittyvistä tarkennuksista on ehdotettu myös konseptointia, jossa on monia huomioitavia projekteja ja sisältöjä.

Yhteenveto tai päätökset:

Tiekartta on saatettu ohjausryhmälle tiedoksi ja keskustelussa esiin nostetut seikat jatkotyöhön huomioitavaksi.

5. Muut asiat

Alustus: 20201123 Ajankohtaista-TAOhry Mykkänen

Tiedoksi: 20201123 Ajankohtaista Koodistopalvelusta

- THL-laki 5 § velvoittava tiedonkeruu
- HE 212/2020 asiakastietolaiksi
- SNOMED CT -seminaarisarja
- Sote-luokitusstrategia
- Ajankohtaista Koodistopalvelusta

Keskustelu:

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos • Institutet för hälsa och välfärd • Finnish Institute for Health and Welfare

Mannerheimintie 166, Helsinki, Finland • PL/PB/P.O. Box 30, FI-00271 Helsinki • puh/tel +358 29 524 6000

thl.fi • Twitter: @THLorg

Sote-tietoarkkitehtuurin ohjausryhmä

26.11.2020

Pj. nosti esiin, että THL-laki 5 § velvoittava tiedonkeruun prosessi käynnistyi alkuvuonna. Joitakin toimintatapoja tarkennetaan edelleen, mutta hyvään vauhtiin on jo päästy. Päätöksiä tiedonkeruista on jo tehty mm. DVV ja Kelaan liittyen. Kuntasektorille vaikuttavia aiheita valmistellaan vielä. Sosiaalihuollon palvelujen rekisterin kehittäminen on ollut esillä ja sen aloitus tapahtuu mahdollisesti 2023 alussa.

Sote-luokitusstrategia on edennyt tavoitteiden ja toimenpiteiden tarkennusvaiheeseen. Ohjausryhmän jäseniltä pyydetään edelleen palautetta jo aikaisemmin saatuihin kommentteihin, jotka liittyvät käytettävyyden parantamiseen ja siihen, kuinka sitä voitaisiin edesauttaa luokitusten kautta (ks. esitys). Jäseniltä toivotaan myös ehdotuksia toimenpiteiksi, joiden avulla myös muihin kuin sote-asiakastietoihin kohdistuvien tarpeiden näkökulma saataisiin riittävällä tasolla huomioitua luokitusten valmistelussa ja julkaisemisessa (ks. esitys).

Yhteenveto tai päätökset:

Ohjausryhmältä pyydetään palautetta luokitusstrategiaan erityisesti esityksessä esiin nostettujen aiheiden osalta.

Asiat saatettu ohjausryhmälle tiedoksi.

7. Seuraavat kokoukset ja kokouksen päättäminen, pj. Pekka Rissanen, THL

Ehdotukset keväälle: 18.2. klo 8.30 - 11.00 ja 18.5. klo 12.00 -15.00.

Yhteenveto tai päätökset:

Kevätkauden kokousajakohdiksi päätettiin ehdotetut päivämäärät.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.01.